

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille (HE 316/2018 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 21/2018 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

valtiontakauksista maatilojen maksuvalmiuslainoille

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen myöntämällä valtiontakauksia maatalousyrityksille, joilla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan, mutta jotka toimintaympäristön muutosten tai poikkeuksellisten sääolojen vuoksi ovat tilapäisissä taloudellisissa ongelmissa.

2 §

Suhde Euroopan unionin lainsäädäntöön

Tämän lain mukaista valtiontakausta myönnettäessä sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annettua komission asetusta (EU) N:o 1408/2013, jäljempänä *maatalousalan de minimis -asetus*.

Eduskunnan vastaus EV 226/2018 vp

3 §

Valtiontakausten myöntövaltuus ja enimmäismäärä sekä takaajan vastuun toteutuminen

Valtiontakaus voidaan myöntää maatilatalouden kehittämisrahaston käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen vahvistetun enimmäismäärän rajoissa. Tämän lain nojalla myönnettävien takausten jäljellä oleva yhteismäärä saa olla samanaikaisesti enintään 100 miljoonaa euroa. Maa- ja metsätalousministeriö päättää myöntämisvaltuuden osoittamisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten käyttöön.

Takaajan vastuuseen sekä takautumisoikeuteen liittyvästä valtion edunvalvonnasta vastaa Ruokavirasto. Takaajan vastuun toteutumisesta aiheutuvat maksut suoritetaan maatilatalouden kehittämisrahaston varoista. Takautumisoikeuden perusteella saadut korvaukset tilitetään maatilatalouden kehittämisrahastoon.

Sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, valtiontakaukseen sovelletaan takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annettua lakia (361/1999).

4 §

Valtiontakauksen kohteena oleva luotto

Valtiontakaus voidaan myöntää luotolle, jonka luotonantaja myöntää maatalousyritykselle tämän harjoittaman maatalouden tuotantotoiminnan maksuvalmiuden parantamiseksi.

Takaus voidaan myöntää sellaista luottoa varten, jonka myöntää maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), jäljempänä *rakennetukilaki*, 52 §:ssä tarkoitettu luottolaitos. Luotonantaja voi myöntää takauksen kohteena olevan luoton, kun päätös valtiontakauksen myöntämisestä on tehty.

Takauksen kohteena olevan luoton määrä saa olla enintään 62 500 euroa ja laina-aika enintään viisi vuotta.

Takauksen kohteena olevan luoton takaisinmaksua koskevia ehtoja saadaan muuttaa 3 momentissa tarkoitettujen laina-ajan rajoissa ja luotto saadaan siirtää toiselle 1 momentissa tarkoitettulle luotonantajalle, jos tällä ei ole vaikutusta takauksen myöntämisen ehtojen tai edellytysten täyttymiseen taikka valtion asemaan takaajana. Luotonantajan on ilmoitettava muutoksista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

5 §

Valtiontakauksen saaja

Valtiontakaus voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle, joka elinkeinonaan harjoittaa rakennetukilain 4 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla maatilalla mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettua maataloutta.

Takausta voidaan myöntää yritykselle, joka kuuluu mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa 2003/361/EY tarkoitettuun pk-yritysten luokkaan.

Valtiontakauksen myöntämisen ehtona on, että takauksen saajan harjoittamalla maatalouden tuotantotoiminnalla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan ja takauksen saaja on ti-

Eduskunnan vastaus EV 226/2018 vp

lapäisissä maksuvalmiusongelmissa toimintaympäristön muutosten tai poikkeuksellisten sääölojen vuoksi. Lisäksi takauksen myöntämisen ehtona on, että takauksen saaja ei ole maatalousalan de minimis -asetuksen 4 artiklan 6 kohdan a alakohdassa tarkoitettu yritys.

Valtiontakausta ei myönnetä sille, jolta komission päätöksen nojalla peritään takaisin sääntöjenvastaista ja sisämarkkinoille soveltumatonta tukea.

6 §

Valtiontakauksen hakeminen ja myöntäminen

Valtiontakausta haetaan tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä takauksen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat, selvitykset ja suunnitelmat.

Hakemus on toimitettava rakennetukilain 30 §:n 1 momentissa tarkoitettulle toimivaltaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Ruokaviraston määräämänä hakuaikana.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää takauksen myöntämisestä. Takauksen myöntämisen edellytyksenä on, että luotonantaja on hyväksynyt takausta koskevaan hakemukseen sisältyvän lainan määrän ja lainaehdot.

Takaussitoumus ei sido valtiota, jos luottoa ei ole nostettu vuoden kuluessa valtiontakauksen myöntämisestä. Valtiontakaus tulee voimaan sen jälkeen, kun sen kohteena oleva laina tai sen ensimmäinen erä on nostettu.

Ruokavirasto antaa tarkemmat määräykset takauksen hakemisessa käytettävistä lomakkeista, 1 momentissa tarkoitetuista liitteistä sekä suunnitelmien ja selvitysten esitystavasta.

7 §

Valtiontakauksen ja siihen sisältyvän tuen määrä

Valtiontakaus saa olla enintään 80 prosenttia takauksen kohteena olevan luoton määrästä koko laina-aikana ja enintään 50 000 euroa maatilaa kohden.

Takaukseen sisältyvän tuen enimmäismäärästä ja sen laskemisesta säädetään maatalousalan de minimis -asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa ja 4 artiklan 6 kohdan b alakohdassa.

8 §

Tarkastusoikeus ja tarkastuksen suorittaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on oikeus suorittaa tämän lain nojalla myönnettyyn takaukseen liittyviä tarkastuksia noudattaen rakennetukilain 44 §:ää ja 45 §:n 1 ja 3—5 momenttia.

Eduskunnan vastaus EV 226/2018 vp

9 §

Seuranta ja tietojen säilyttäminen

Luotonantajan on järjestettävä takauksen kohteena olevan luoton hoitamista koskeva seuranta ja toimitettava Ruokavirastolle luottoa koskevat tiedot noudattaen rakennetukilain 41 §:n 1 momenttia.

Maatalousalan de minimis -asetuksen nojalla myönnettyä tukea koskevien asiakirjojen säilyttämisestä säädetään mainitun asetuksen 6 artiklan 4 kohdassa.

10 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Valtiontakauksen saaja on velvollinen antamaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoja ja avustamaan tarkastuksessa noudattaen rakennetukilain 22 §:ää.

Valtiontakauksen kohteena olevan luoton luotonantaja on velvollinen antamaan maa- ja metsätalousministeriölle, Ruokavirastolle sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tietoja ja ilmoituksia noudattaen rakennetukilain 54 §:n 2—4 momenttia.

Ruokavirasto vastaa valtiontakauksia koskevien tietojen toimittamisesta Valtiokonttorille.

11 §

Tiedonsaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Ruokavirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada ja luovuttaa tämän lain nojalla myönnettyjä valtiontakauksia koskevia tietoja noudattaen maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain (28/2014) 64 §:ää.

12 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Eduskunnan vastaus EV 226/2018 vp

Helsingissä 5.2.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri